

D I E K O S Z I E K O S
1945 m. spalio 11 d.

A n g l i u z i n i o s . Vakarykste angliu spauda nagrineja daugumoje prez. Trumano kalba. Si karta pasigirsta vis daugiau kritisku balsu. Ypac kritikuojama ta kalbos vieta, kur prezidentas liete atominę energiją. Konservatorių Times raso pirmiausia apie 12 užsienio politikos punktų. Times raso, kad is esmes tie punktai nieko naujo nepasako ir buvo proklamuoti mirusiojo Trumano pirmtako dar karo metu, o is viso pripazistami visu gal ybiu. Visi sunkumai kyla del priemoniu taikant juos ir del ju pritaikymo kiekvienu atskiru konkrečiu atsitikimu, o ne del principiniu dalyku. Didzioji Britanija gali tuoju pat, nieko nedelsdama, po jais pasirasyti. Taikant juos gyvenime, susiduriama su Sov. Sąjungos nusistatymu ir vadina mu saugumu. Kiekvienu atveju Sov. Sąjunga stato saugumo klausima pirmojoje vietoje, todėl ypac rytu Europoje siu dëmiu pritaikymas sutiks daug sunkumu. Liberalu News Chronicle raso, kad prez. kalba buvo amansuota kaip svarbiausia kalba prez. Trumano gyvenime. Bet ja isgirdus nusi vilimas dar padidejo, nes ji klausytoju lukesnius apvyly. Laikrastis ypac puole prezidento kalba apie atominę energiją ir atominę bombą. Anglija, raso laikrastis, yra rami ir neabejoja Amerikos intencijomis. Anglijai aišku, kad Amerika neturi jokiu puolamųjų planu ar tikslo ka nors užgrobti, bet kazin kitos valstybes ar taip pat galvoja. Todėl Amerikos nutarimas su niekuo nesidalinti atomines bombos gamybos paslaptimi sukelia tam tikru abejojimu. Ar sitokis nutarimas prisides prie didesnio pasitikejimo ir bendradarbiavimo tarp pasaulio tautu. Konservatorių Yorkshire Post raso, kad Amerika pasiskeibia atomines bombos paslapties patiketimui ir nezada tos paslapties niekam neatidengti. Amerika nusistaciusi bendradarbiauti su visomis valstybemis, siekiant siu politiniu tikslu, bet, jeigu kas atsisakys ir nenores bendradarbiauti ir sieks savu tikslu, Amerika tada pasitiki tik savo jėgomis ir stiprumu ir tuos tikslus pati viena igyvendins, nes turedama tokius ginklus kaip atominę bombą, ji bus pakankamai pajegi ir pribrendusi tuos uzdavinius ivykdyti. Amerika pasitiki tik savo jėgomis ir yra pasiruosusi visiems netiketumams. Anglijoje Amerikos tikslai jokiu abejonių nesukelia, bet kitose valstybese gali ir sukelti. Panasiai raso ir kiti laikrasciai. Konservatorių Times prisimena viena straipsnyj Turkija, kuri vakar svente 22 respublikos ikurimo diena. Laikrastis pamini visus tuos politinius ir ukinius sunkumus, kuriuos dabartine tarpu vyriausybė turi nugaleti. Is politiniu sunkumu pats svarbiausias - labai blogi ir itempti santykiai su Sov. Sąjunga, is ukiniu - nebuvinas pastovios rinkos Turkijos gaminiams ir bendras ukinis chaosas Europos valstybese. Laikrasciai dar mini taip opu Anglijai klausima - uosto darbininku streika. Kai kurie laikrasciai speja, kad streikas galutinai bus likviduotas artimiausiomis dienomis.

Prancuzijoje komunistai atsisako eiti i koalicija su krikščionimis socialistais. Prancuzijos komunistai nutare i koaliciją vyriausybėje su socialdemokratais eiti, bet su krikščionimis socialistais - ne. Tuo tarpu krikščionis socialistai sutinka sudaryti koalicinę vyriausybę ir su socialdemokratais ir su komunistais. Atrodo, kad gincas galimas isspresti tik gen. de Gaulle autoritetu, nes rinkimai parode, kad Prancuzija pasitiki ne tiek partijomis, kiek gen. de Gaulle asmeniu autoritetu.

Atlee Amerikon. Britu premjeras Atlee greitu laiku vaziuos Amerikon, kur tures pasikalbėjimus su prez. Trumano. Pasitarimuose dalyvaus Kanados min. pirm. Mackenzie King. Min. pirm. ka Atlee lydes angliu atomines energijos tyrinetojas prof. Anderson. Pasitarimai prasides 11 lapkricio ir tesis apie 14 dienu. Svarbiausias pasitarimu klausimas bus atomo energijos klausimas. Per vakar ivykusi zem. rumuose posedi buv. premj. Churchill visu rumu vardu isreiske dziaugsma ir pasitikejima Atlee kelionei. Churchill pasake tikis, kad pasitarimuose bus svarstoma ne vien atomines energijos klausimas, bet ir kiti svarbus Anglijai ir Amerikai politiniai klausimai. Vienas zem. rumu narys paklause min. Atlee - ar nebutu laikas i atomines energijos nagrinejima pakviesti Sov. Sąjungą. I tai Atlee atsako, kad geriau nesiskumbinti ir tai ivyksia palaipsniui.

Sovietu nepasitenkinimas. Sovietu politiniuose sluoksniuose vakaru valstybiu elgesys astriai kritikuojamas. Ne sovietai nebendradarbiauja su vakaru valstybemis, bet sios yra nelojalios Sov. Sąjunga atzvilgiu. Kaip pavyzdžiui nurodo atomo energijos klausima. Atomines bombos paslapties laikymas yra ilgalaikiai taikai garantija, bet atvirksčiai - ji stato taika i pavojų.

Harriman pas Molotova. Amerikos pasiuntinys Sovietams Harriman vakar turejo kelis pasikalbėjimus su Molotovu.

Trumano kaiba. Trumano kaiba Anglijos spaudoje sutikta palankiai ir be rezervu. Diskusiju susilauke tik atomines energijos klausimas.

Išpletimas Amerikos prezidento galios. Amerikos senatas ruošiasi suteikti prez. Trumanui galia neapreptam kariuomenes skaiciui laikyti, kad butu islaikytas pasaulio saugumas.

Gen. Marshall del demobilizacijos. Amerikos sausumos kariuomenes vadas gen. Marshall reikalauja vyriausybe sustabdyti kariuomenes demobilizacija. visa likusioji kariuomenes dalis turi buti palikta taikos garantijai ir Amerikos saugumui.

Australu karo misija. Australu karine misija eteis i kontroline Vokietijos valdzia.

UNRROS padetis. UNRROS organizacijos pirm. Lehmann pareiske, kad UNRROS padetis yra kritiska: visi istekliai jau dabar beveik pasibeige. Amerikos senatas vakar patvirtino 550 milijonu suma UNRRAI.

Bombardavimo aukos Europoje. Nuo bombardavimu Vokietijoje zuvo 300.000. asmenu. Anglu oro igulu nuostoliai siekia 80.000 vyru. Apie tokie patys nuostoliai yra Amerikos.

Padetis Graikijoje. Naujam regentui Damaskinos pavyko sudaryti Graikijos koalicine vyriausybe.

Amerikos pasiuntinys Jugoslavijoje. Amerikos atstovas Jugoslavijai Peterson vakar atvyko i Bielgrada ir turejo pasikalbejima su mars. Tito. Tito garantavo sudarysias Jugoslavijoje demokratine santvarka.

Jaunimo konferencija. Londone prasidejo jaunimo konferencija. Joje dalyvavo apie 600 asmenu is 64 tautu.

Wurzburge siandien atidaromas universitetas. Veikia: teises, filosofijos, medicinos ir gantos fakultetai.

Vokietijoje bus isteigti 6 Amerikos dipl. biurai (ne konsulatai). Cia gales pareiksti pretenzijas asmens i Amerikos pilietybe. Biurai steigiami: Berlyne, Hamburge, Frankfurte prie Maino ir kitose dar nenustatytose vietose.

Zinios is "Wiesbadeno Lietuviu Balso". Viesnia is Unrros centro. Vakaramu stovykloje lankesi visos Vokietijos srities UNRRA centro valdininke Amerikos lietuvaitis E. Rechkus. Viesnia, kuri mus aplanko jau antra karto, teiravosi musu gyvenimu ir paliko anketas "Combined D.P. Executive, USFET APO 757, US ARMY" pagal kurias bus galima susisiekti su musu giminemis Amerikoje. Be to, ji pasiule daryti zygiu, kad lietuviai butu sugrupuoti tik i lietuviu stovyklas, nes tik tuomet bus galima Amerikos lietuviu siunciamas dovanas padalinti tik tarp lietuviu. Kitaip-jos bus padalintos lygiai tarp visu stovyklos tautybiu gyventoju. Panele Rechkus maloniai apsiima siuo reikalu tarpininkauti.

Leidziama susirasineti su uzsieniu ir visomis Vokietijos zonomis. Luxemburgo radijas pranesa, kad isveztieji, gyvena stovyklose, gales susirasineti su visais krastais ir visomis Vokietijos zonomis. Laiskai bus persiunciami nemokamai. Smulkmenas paskelbs stovyklu administracijos. Amerikos zonoje netrukus bus isteigti 4 Amerikos konsulatai.